Groeien naar heelheid; het universeel werkende principe van dynamische groei

5 december 1969
lezing 178

“Gegroet, vrienden. Gezegend is ieder van jullie hier, ieder die zoekt en streeft en worstelt naar innerlijke eenheid.

Ieder die hier is, wordt bewust of onbewust gestimuleerd door deze innerlijke drang, die voortkomt uit de levenskracht. Vanuit deze levenskracht worden mensen gemotiveerd tot bepaalde keuzes. Zij zullen zich niet altijd bewust zijn van de diepere betekenis van die drang, of zelfs niet van het feit dat die drang bestaat. Veel mensen ervaren wel een vaag innerlijk iets, maar weten niet wat erachter zit. Dit ‘iets’, deze drang kan iedereen op een gegeven moment bewust gaan ervaren. Ieder die zich verbonden heeft met een pad als dit, waar geprobeerd wordt om oplossingen te vinden voor de meest diepgaande problemen en om sluimerende kwaliteiten tot leven te wekken, is zich bewust van die drang. Anderen worstelen nog met het vage ervan, zonder echt te weten wat hun innerlijke onrust betekent. Wie de roep van deze innerlijke stem, die een uiting is van de levenskracht zelf, voortdurend en consequent negeert, komt vaak in een diepe crisis. Menige crisis kan alleen echt begrepen worden als je deze diepe drang herkent.

De lezing van vanavond gaat over *de dynamiek van groei,* over de spontane heelwording die in het groeiproces plaatsvindt. Ik wil het

hebben over sommige krachten en aspecten ervan, die meespelen in het groeiproces. Tot op zekere hoogte is elke vorm van leven een groeiproces. Dat kan een heel bewust en zorgvuldig proces zijn, maar ook een lukrake onbewuste poging, waarbij de tegenovergestelde blinde krachten je terugtrekken in een situatie waarin alles stagneert.

Laten we proberen iets meer te begrijpen van die groeikrachten. Voor ik daar dieper op inga, moet ik wel even zeggen dat deze lezing alleen maar volledig begrepen kan worden als een logisch vervolg op alle eerdere lezingen van dit jaar. Heel systematisch hebben we verschillende stappen behandeld die ik aan het eind van deze lezing kort zal samenvatten. Zo op het eerste gezicht lijken die onderwerpen weinig of niets met elkaar te maken te hebben. Maar als je er dieper op ingaat, moet je het verband en de logische volgorde wel ontdekken.

Laten we eerst eens kijken wat groei nu echt betekent. Gewoonlijk denken mensen er nauwelijks bij na als ze het hebben over zaken als groei, leven, dood, liefde, plezier, enzovoort. Het zijn lege termen geworden. Daarom moeten we bepaalde begrippen steeds weer opnieuw stellen om ze betekenis te geven. Groei is niet alleen maar een proces waarbij een organisme groter wordt. Natuurlijk is groei ook uitbreiding, maar in een specifiek opzicht. Het houdt in dat je iets *meester wordt* waartoe je daarvóór niet in staat was. Iets dat een obstructie vormde, in jezelf of in je omgeving, wordt een deel van jezelf nadat die obstructie is ‘overmeesterd’.

Waar een obstructie is, is een splitsing - óf in jezelf óf tussen jezelf en de uiterlijke wereld. Groei heelt die splitsing. Groei is dan ook altijd een helend proces: het overbruggen van een kloof, het meester worden over een conflict, het oplossen van een tegenstelling of schijnbare tegenstelling. Dit geldt voor alle bestaansniveaus. Laten we een heel simpel voorbeeld nemen op het niveau van fysiek iets presteren. Als een klein kind begint te staan en leert lopen, is er voor dit kind een splitsing, een kloof tussen zijn fysieke mogelijkheden en de wet van de zwaartekracht en de wereld om hem heen. Er lijkt een tegenstelling, een splitsing te bestaan tussen de wereld en hemzelf, zolang hij de kunst van het lopen nog niet machtig is. Is hij dat wel, dan is de splitsing verdwenen. Wat eerst onverenigbaar leek, is nu voor deze entiteit een uitgebreider werkterrein geworden. Zijn reikwijdte is gegroeid. Hij beschikt nu over een nieuw ‘stuk’ wereld dat tot dan toe ontoegankelijk voor hem was. Zijn groeipogingen hebben dus expansie

tot gevolg gehad, een groter bereik, meer macht en eenheid waar eerst beperkte macht en ruimte was en splitsing. Als de entiteit niet leert lopen, blijft hij hulpeloos, afhankelijk, en blokkeert zijn sluimerend vermogen om te lopen en in dit specifieke opzicht de wereld te veroveren. Hij gaat zich dan ongelukkig voelen, zwak, gekwetst en beperkt, wat verdwijnt als hij de kunst van het lopen meester is.

Iedere fase van het leven brengt weer een nieuw avontuur, een nieuw gebied dat nog niet eerder veroverd is. Dit geldt ook voor de totale evolutie van een entiteit, van de ene incarnatie in de andere en later in verdere stadia van het bestaan en van scheppen. En altijd wordt eerst het onvermogen als vanzelfsprekend beschouwt, maar niet als zodanig herkend. Vervolgens wordt het ontdekt als een obstakel waar iets aan te doen valt. Er wordt een poging gedaan óm er iets aan te doen. Straks zal ik het er nog over hebben waar die poging uit bestaat. En pas dan komt de overwinning: de nieuw verworven beheersing van nieuwe vermogens. Op alle niveaus gaat dit zo. In een psychologisch conflict zit hetzelfde principe als in het voorbeeld van de baby die leert lopen. Vóór het specifieke probleem als zodanig herkend wordt, is er een onbewuste hulpeloosheid en een gevoel van beperking. Dan wordt het probleem als zodanig herkend, en vervolgens besluit de entiteit er iets aan te doen. Hij overweegt de mogelijkheid de kloof te overbruggen en zet de eerste stap op een pad vol strijd, zoeken en tasten en probeert op verschillende manieren zijn mogelijkheden in te zetten. Zo bereikt hij uiteindelijk een nieuwe eenheid die hem een nieuwe macht geeft in en over het leven. Een gebied dat tot dan toe vreemd en ontoegankelijk was, wordt vertrouwd terrein waar hij zich prettig voelt, tevreden met zichzelf en met het leven. Dat is groei.

Het thuis raken in een nieuw gebied geeft ook nieuwe zekerheid en vrede, want door die nieuwe kracht verdwijnt de oude hulpeloosheid met de daarbij behorende onzekerheid en angst.

Elke vorm van groei heeft willekeurige en onwillekeurige kanten. Als daar geen evenwicht in is, kan groei niet harmonisch plaatsvinden. De onwillekeurige aspecten manifesteren zich als antwoord op de opzettelijke. De uiteindelijke uitkomst van groei lijkt moeiteloos. De door de wil geleide aspecten vereisen op vele manieren inspanning; in doorzetten en volhouden, in tasten en zoeken, in het proberen van steeds weer nieuwe wegen tot het allemaal in elkaar past, in het testen van jezelf, in het opgeven van verdedigingsstelsels en ijdelheid, in het

vinden van moed en eerlijkheid tegenover jezelf. Dat is ploeteren. En de belangrijkste prestatie is misschien wel om af te zien van de weg van de minste weerstand. Je kunt geen nieuwe levensdimensie ontdekken zonder geboortepijn: het blijven volhouden, steeds weer verschillende benaderingen en nieuwe wegen proberen om zo uiteindelijk de heelheid tot stand te brengen. Het woord 'geboortepijn' gebruik ik hier niet alleen allegorisch, want iedere heelwording heeft iets van een spirituele wedergeboorte. Geboorte is altijd een herontdekking van jezelf, jezelf in een nieuwe vorm, met meer talenten, die ontdekt en geactiveerd zijn. Met iedere nieuwe vaardigheid die je verwerft, word je in zekere zin opnieuw geboren. Door de ontdekking van een nieuw talent in jezelf ontdek je een nieuw stuk leven. De kloof die er was door dat gebrek aan bekwaamheid is overbrugd.

Maar als de inspanning gedaan is, als de feitelijke heelwording, het resultaat van groei, uiteindelijk plaatsvindt, gebeurt dat buiten je wil om. Het lijkt als het ware vanzelf te gebeuren. Het lijkt niets te maken te hebben met de voorafgegane inspanning. Dit kan heel bedrieglijk zijn, zozeer zelfs dat mensen soms gaan geloven dat het tóch wel gebeurd zou zijn en dat al die inspanning eigenlijk overbodig was. Wanneer resultaat verwacht wordt als een direct zichtbaar gevolg van de doelbewuste inspanning, leidt dit tot frustratie en ontmoediging. Daarom is het zo belangrijk, vrienden, dat je je bewust bent van die twee kanten van het groeiproces, van het scheppingsproces. Dit geldt zowel voor de kleinste details als voor de grootste en meest betekenisvolle aspecten van je spirituele ontwikkeling. Het geldt voor meditatie, waarin beide kanten gecombineerd moeten worden op de manier die ik heb aangegeven, en het geldt voor het allergewoonste, voor het aanleren van iedere nieuwe vaardigheid.

Bij het bewust inzetten van je vermogens hoort ook een juiste houding ten opzichte van de willekeurige en de onwillekeurige aspecten. Je moet blijven zoeken naar het juiste evenwicht. En ook dit zoeken moet weloverwogen gebeuren: er moet een goed evenwicht zijn tussen inspanning en discipline aan de ene kant en een heel ontspannen daarmee bezig zijn aan de andere kant. Iedere stap, iedere overwinning van een conflict, van verwarring, onwetendheid en hulpeloosheid staat voor een nieuwe vaardigheid en meesterschap over het leven, een nieuwe heelheid - allereerst in jezelf en daardoor ook met het leven.

In deze lezingen heb ik het al vaker gehad over het dualisme in deze aardse sfeer, of liever: in deze staat van bewustzijn, zo tegengesteld aan het eenheidsprincipe van de uiteindelijke werkelijkheid. Ik bedoelde daarmee dat het hele leven een tocht is om tot meer eenheid te komen en steeds meer gebieden te elimineren waar verdeeldheid heerst. Ieder nieuw gebied waar je heelheid hebt bereikt, is een veilige plek geworden, een nieuwe speelruimte, een nieuwe thuisbasis om het zo maar eens te noemen. Als je doorgroeit, bespeur je tot dan toe onontdekte scheuren, kloven binnen die thuisbasis. Dan ga je door, het nieuwe gebied in, en probeert weer tastend en worstelend de ontdekte kloof te overbruggen. En zo gaat het maar door tot de totale heelheid bereikt is. Het kan wel eens veiliger lijken om in de oude verdeeldheid te blijven dan je aan een nieuwe oplossing te wagen, maar dat lijkt alleen maar zo vanwege de inspanning die nodig is. Waar inspanning beleefd wordt als iets onnatuurlijks, iets dat-niet-zou-moeten-hoeven, ervaar je hem als ongewenst en kwalijk. Zie je het als deel van de levensstroom, dan wordt het een plezierige uitdaging. Dan wordt ook vanzelf duidelijk hoe de juiste verhouding is tussen inspanning en ontspanning, wat het juiste evenwicht is tussen sturen en loslaten.

Als het spontane functioneren zich uiteindelijk manifesteert, is de nieuwe vaardigheid een ongedwongen, natuurlijk deel van je persoonlijkheid geworden. Soms lijkt dat opeens te gebeuren. Nogmaals: dit geldt op elk niveau van de persoonlijkheid. op het fysieke niveau ervaart iedereen het verschil tussen de fase van de bewuste inspanning - het zware werk van oefenen, leren, proberen - en de vanzelfsprekendheid als het verworvene opeens een tweede natuur wordt. Je kunt dit bij sport ervaren, of op mentaal niveau als je je een nieuwe instelling of een nieuwe emotionele houding hebt eigengemaakt. Neem bijvoorbeeld een bepaalde destructiviteit, een bepaalde negativiteit. Als je die begint aan te pakken, is het onmogelijk om die alleen op je wil te veranderen. Je wil moet je gebruiken om tot een dieper inzicht in en herkenning van het probleem te komen, om oorzaak en gevolg te ontdekken, om onder ogen te zien wat eruit voort-kwam, en zelfs om echt naar verandering te gaan verlangen. Dat doe je allemaal op wilskracht. Dan opeens merk je dat je vanzelf anders gaat reageren, op een nieuwe, constructieve, positieve manier. Dat is *spontane heling.* Dan hoef je niet langer moeizaam denkwerk en wilskracht te investeren in de nieuwe vaardigheid, de nieuwe houding, de nieuwe manier van reageren, het nieuwe gevoel, de nieuwe daadkracht.

Als je verscheurd wordt door schijnbare zinloosheid, door pijn om twee ongewenste alternatieven die het leven zinloos maken, ben je op dat punt volkomen verdeeld. De veronderstelling dat er geen uitweg overblijft, is een ontkenning van het groeiproces dat het leven altijd is. Door de bereidheid om naar een oplossing te zoeken, kies je ervoor om te leven en een nieuw gebied van je persoonlijkheid te verkennen. Vanuit die bereidheid probeer je uit je huidige hulpeloosheid en beperkingen te komen. Het grootste probleem is altijd de eerste stap, als je zelfs nog niet weet wáár je precies op vastloopt, of liever: op welke punten. Want natuurlijk zijn er meerdere knelpunten, in verschillende opzichten. Het wilsvermogen moet versterkt worden om het specifieke knelpunt van dit moment te zoeken, vast te stellen en onder ogen te zien, te benoemen als het ware. De innerlijke overgave en vastbeslotenheid om de splijting te helen, de kloof te overbruggen, is dan, zoals gezegd, deel van wat je met je wil kunt doen. Pas als deze stap is gezet, ontwikkelt zich een alternatief proces waarin als het ware buiten je om herkenning komt, inspiratie, leiding, duidelijkheid, stukje voor stukje, tot alle stukjes van de puzzel op hun plaats liggen. Hierbij is voor ieder nieuw inzicht weer een nieuwe bewuste keuze nodig, een nieuwe speurtocht, tot de volgende stap vanzelf duidelijk wordt. En zo gaat het maar door.

In feite is dit een beschrijving niet alleen van het proces van spontane heling, van dynamische groei, maar van het pad zelf: dit ***is*** het pad. Deel van het bewuste aspect is altijd: *ruimte maken voor de gedachte dat daar, waar nu een onoverbrugbare kloof lijkt te gapen, in aanleg heelheid is*. Het is nodig jezelf voor te houden dat deze heelheid, die je nu nog ontglipt, bereikt *kan* worden en dat je die in feite ook *zult* bereiken. *Hoe ver je komt, wordt bepaald door hoeveel je erin investeert*. Maar al te vaak wordt het verlangen in principe wel uitgesproken, maar zo gauw het daadwerkelijk aankomt op het doelbewust zetten van een paar moeilijker stappen naar dynamische groei, wordt daar niet voor gekozen. Ongerief, of *schijnbaar* ongerief, wordt uit de weg gegaan. Het zelf wenst zich niet bloot te geven waar ijdelheid en schone schijn op de proef worden gesteld. In dit proces worden je vooroordelen en illusies op de proef gesteld, en dat moet ook. De gebieden waar alles stagneert, móeten in beweging gebracht worden, wil spontane heling plaatsvinden en je moet met je hele persoon aan dit proces meewerken en erin investeren.

Waar het om emotionele, psychologische, spirituele groei gaat, vraagt

dat inzet van het denken en de wil, van emoties en gedrag, te vergelijken met een voortdurend in praktijk brengen van nieuwe lichamelijke of zuiver mentale vaardigheden. Dit werkt op zich al helend, daar waar tot dan toe een kloof bestond.

Als je zo bezig bent, zal het eerste blijk van een moeiteloze spontane heling niet meteen blijvend zijn, maar weer verdwijnen omdat de heling nog niet totaal was. Je moet op zoek naar nieuw materiaal, nieuwe aspecten; er moet een nieuwe houding verworven worden; het nieuwe meesterschap moet verdiept en verruimd worden. Daarom moet er opnieuw een doelbewuste inspanning komen, tot zich een tweede blijk van deze specifieke heling voordoet. En ook dat zakt dan weer weg, tot er een derde, vierde, vijfde blijk is van spontane heling, van een moeiteloos vanzelf functioneren, tot heel geleidelijk de nieuwe vaardigheid een tweede natuur is geworden, een deel van de persoonlijkheid.

Of het nu om een fysieke, mentale, emotionele of spirituele vaardigheid gaat, het betekent altijd dat een kloof overbrugd moet worden, een denkbeeldige kloof, maar desalniettemin een diep gevoelde en pijnlijke afgrond. Het betekent altijd dat de illusie van dualiteit of verdeeldheid uiteindelijk overbrugd wordt, geheeld tot zijn natuurlijke en werkelijke toestand.

Verdeeldheid is altijd pijnlijk, onplezierig. Vreugde, plezier, het onderwerp van de vorige lezing,[1] wordt altijd bepaald door eenheid. Vollediger gaan leven betekent een voortdurende voorwaartse beweging, waardoor een tot dan toe onbekende en schijnbaar vijandige wereld je ‘thuis’ wordt. Iedere eenwording houdt in dat je een schijnbaar onbekend aspect van de wereld tot een aspect van jouw wereld hebt gemaakt, waardoor je meer ontspannen en gemakkelijker gaat leven. Door je inspanningen de kloof te overbruggen doe je een nieuwe ervaring op, behaaglijk en in vrede met de wereld.

Het is heel belangrijk dat je dit alles begrijpt, vrienden. Jullie gebruiken zo vaak en zo gemakkelijk de woorden expansie, groei, ervaring, enz. Maar zoals zo vaak ook gebruik je die woorden zonder volledig te beseffen wat ze op een dieper niveau betekenen.

[1] Lezing 177 ‘Genieten is het levensritme volgen’ (Noot vertaler)

Om even kort samen te vatten: moeiteloze, spontane groei en heelwording komen alleen als resultaat van inspanning en strijd. Dit vereist een beweging het leven in. Dit moet een weloverwogen en ontspannen beweging zijn. Inspanning moet er zijn, maar eerder gedisciplineerde, ontspannen inspanning dan gespannen of rigide, want dat verraadt een onbewuste tegenzin. Je kunt je alleen maar ontspannen als er geen weerstand is. Voel je dus, dat ontspannen inspanning niet mogelijk is, kijk dan wat je onbewust weerhoudt om vooruit te gaan. De ontspannen beweging is op zich al heel plezierig. De rigide beweging, die de verborgen weerstand verhult, is daarentegen pijnlijk. Die verborgen weerstand moet je niet ontkennen, je moet er al je aandacht aan besteden.

Ontspannen en vastbesloten het leven ingaan om steeds meer te helen is een plezier op zich, hoe moeilijk en veeleisend het ook moge zijn en hoe zwaar het je soms ook op de proef stelt. Iedere heling brengt weer meer plezier en dat plezier leidt weer tot verdere heelwording. Zo gaat het maar door, steeds weer - de levensstroom. Heelwording brengt en is geluk wanneer je niet meer denkt dat het iets is dat je al achter de rug had moeten hebben. Zo wordt de hele kosmos verenigd met jezelf en jij met de kosmos.

Beperken, inhouden, het statische, het niet-bewegen, stagnatie, dit alles wijst erop dat de persoonlijkheid zich tevreden stelt met een heel beperkte staat van zijn. Groei is daarom, naast het helen van splitsing, ook het overwinnen van onwetendheid en negativiteit. Het is ook het overwinnen van misvattingen. En die leiden altijd tot meer kloven, meer verdeeldheid. Maar zij wortelen wel in een (onjuiste) poging om tot heelheid te komen. Jullie hebben mij al eens horen zeggen dat neurose op zich een poging is om gezondheid en welzijn te vinden, alleen op de verkeerde manier. Op zijn eigen blinde manier sluit het vrede met iets traumatisch en pijnlijks. Op je pad heb je steeds weer die misvattingen ontdekt die bijvoorbeeld liefde associëren met pijn en gevaar, plezier met vernedering en schaamte, het opkomen voor jezelf met onaanvaardbare agressie, en vele andere. Dus wordt een essentieel aspect van het leven afgewezen, omdat het ogenschijnlijk onvermijdelijke nevenaspect te ongewenst is. Dit zijn typisch voorbeelden van *valse heelwording,* waarvan de elementen weer gescheiden moeten worden, wil je harmonie, vervulling, heling en werkelijke eenwording bereiken.

Als gevolg van misvattingen, negativiteit en een destructieve houding lijkt elke beweging vooruit gevaarlijk. Maar er móet ook eerst een losscheuren zijn om tot heelwording te kunnen komen. De knuppel móet in het hoenderhok van de tijdelijke, duurgekochte, ineffectieve en beperkende 'vrede'. Je móet vanuit een schijnbaar veilig oord het gevaar in. Het stagnerende, beperkende en beperkte leven, waar je niet uit durft te komen, lijkt zo veilig. Ieder van jullie is door enkele van dit soort verborgen en irrationele gevoelens, houdingen en reacties heengegaan en heeft die onder ogen gezien. Als we het hebben over weerstanden die je je bewust begint te worden, dan zit dit er in de een of andere vorm altijd achter. Als je ze met een open geest en heel direct benadert, zul je zien dat die weerstand tegen groei alleen maar angst is. En dat de verbetenheid om te blijven zoals je bent (zelfs al besef je vaag dat dit het prijsgeven van geluk, heelheid, liefde, groei betekent), voortkomt uit het idee dat dit de enige manier is om veilig te zijn. Met andere woorden: wat de stagnatie in stand houdt, is de misvatting dat een bekrompen manier van leven veiligheid zou geven. Onwetendheid - het niet meester zijn - lijkt veiligheid te bieden. Door een heel klein plekje te zoeken als basis van je leven, als referentiekader, een plekje waar je in kleine kring kunt bewegen en leven, doe je afstand van je universele bestemming. Door tevreden te zijn met die inperking zie je af van het leven, van groei, van plezier. Je neemt genoegen met een totaal onnodige verspilling van de meest waardevolle spirituele kracht die een mens diep in zijn ziel bezit. Terwijl het juist het voorrecht van de mens is om door uitdaging en inspanning en meesterschap die krachten te ontplooien. Voor dit recht moet je vrijwillig kiezen. Dan wordt groei een avontuur en puur plezier.

Met deze waarheid voor ogen is het een zonde tegen het leven om niet te groeien. Een boute uitspraak misschien, maar het is wel zo. Omdat je een uiting van het goddelijke bent, omdat je God bent, is het je geboorterecht en je bestemming om jezelf te vervullen door steeds meer en steeds grotere heelheid tot stand te brengen, steeds meer spirituele vaardigheden te verwerven om kloven te overbruggen, die kloven weg te werken en geluk te bewerkstelligen door meer eenheid op steeds weer nieuwe gebieden te laten ontstaan.

Tal van mensen zijn voortdurend bezig hun fysieke en/of mentale vaardigheden te vergroten. Ook dat is een beweging naar het leven. Als je niet weet waar je speciaal in geïnteresseerd bent, is dat beperking van leven. Het verwerven van vaardigheden brengt nieuw plezier en

een nieuw gevoel van zekerheid. Zo heb je weer een stuk van de kosmos tot een deel van je eigen wereld gemaakt. De stappen die naar dit nieuwe meesterschap leiden, zijn in essentie dezelfde als die je moet zetten om het innerlijke universum te ontdekken en te verruimen. Dezelfde grondbeginselen zijn nodig, al betreft het ene proces slechts uiterlijke en vaak mechanische aspecten van het leven en het andere het meest innerlijke zelf en de essentie van het leven. Wanneer het uiterlijke meesterschap alleen maar als substituut dient voor een innerlijke ontwikkeling, verdient het toch nog altijd de voorkeur boven totale stagnatie, die alleen maar kan leiden tot de tijdelijke fysieke dood. Werkelijke spirituele groei en spiritueel meesterschap, dynamische innerlijke groei, spontane heling van emotionele, psychologische en daardoor spirituele kloven vraagt een innerlijk evenwicht en innerlijke harmonie, van waaruit als vanzelf, moeiteloos en spontaan de intuïtieve leiding tot en de benodigde kennis voor uiterlijke heling voortkomen. Fysieke en mentale vaardigheden, intellectuele groei - dat alles heeft zijn waarde. Maar als vervanging voor innerlijke groei schieten ze hun doel voorbij en kunnen ze vaak in overdreven activiteit ontaarden. Wanneer innerlijke groei de kern van je bestaan is, valt al het andere op zijn plaats, zonder dat de slinger van het ene uiterste naar het andere doorslaat. Niet-essentiële doelen vallen gewoon weg.

Als de kosmische waarheid wordt genegeerd, moet er wel verdeeldheid bestaan - in dezelfde mate als er onwetendheid is. Het is de bestemming van ieder afzonderlijk individu om die onwetendheid te overbruggen door stap voor stap naar heelwording te streven. Op de meest verborgen innerlijke emotionele niveaus is dat het moeilijkst, omdat emoties niet direct met de wil verbonden en ook niet altijd volledig bewust zijn. Je zult dus eerst moeten zoeken waar de kloof precies ligt, voor je kunt gaan werken aan de overbrugging. Gedurende hun hele evolutie gaan mensen door steeds weer andere stadia. In een primitievere fase moeten ze aan de uiterlijke niveaus werken. Later ligt hun taak in het heel maken van hun innerlijke wereld.

Wanneer je universum verruimd wordt door je pogingen pijnlijke splitsingen en conflicten te helen, is vertrouwen in de onwillekeurige functies essentieel. Dit vertrouwen kun je maar langzaam verwerven, omdat iedereen er zonder enige ervaring aan begint. Dus moet je jezelf de gelegenheid bieden dit te ervaren. Elke noodzakelijk inspanning is domweg verspild als je de onwillekeurige functies niet hun plaats geeft.

En zij krijgen die plaats niet en kunnen dan ook niet herkend worden als het bewustzijn ze geen ruimte en aandacht geeft - in alle rust, ontspannen, geduldig en vertrouwend. Dit is een belangrijk aspect van het groeiproces. Als je je bewust bent dat je inspanningen niet metéén resultaat kunnen hebben, maar dat dit resultaat bij verrassing, op een spontane, dynamische manier komt, misschien op een moment dat je dit het minst verwacht, en als je er maar innerlijk voor open blijft staan, dan ontstaat als regel een evenwicht tussen de willekeurige en onwillekeurige processen. Dat is het belangrijkste. Met evenwicht bedoel ik niet dat je de inspanning met dezelfde maat kunt meten als het resultaat. Maanden van bewust en doelgericht geestelijk worstelen kunnen spontaan een innerlijk gevoel opleveren dat er 'opeens' is, in een fractie van een moment. Het duurt niet lang, maar de intensiteit, de betekenis waar het gaat om verandering, zekerheid, bewustzijn van wat leven is, gaat zo diep dat het niet af te meten is aan al je doelbewuste inspanningen en investeringen. Het evenwicht tussen het doelbewuste en het 'vanzelf gebeurende' bestaat daarom voornamelijk uit het ruimte maken voor beide, door je houding, je alertheid, je verwachtingen, je opstelling en manier van handelen. Het vereist een intuïtief aftasten hoe en wanneer je deze beide functies combineert of afwisselt.

Laten we eens aannemen dat je al terdege gewerkt hebt aan de vier stappen in mijn lezing over negativiteit[1]. Bij de vierde stap raak je vaak geblokkeerd door je halfslachtige houding tegenover het spontaan functioneren van de onwillekeurige krachten in je. Omdat je er niet echt in gelooft, ondermijn je je bereidheid om voor een positieve houding te kiezen. Of om je angst voor en weerstand tegen plezier op te geven, en alle spelletjes en façades die in je weg staan. Deze bereidheid moet in een kalm vertrouwen en stellige overtuiging versterkt worden. Op dit punt moet het willekeurige plaats maken voor het onwillekeurige, tot de spontane heling plaatsvindt. Dit laat je gebeuren door het ontspannen maar resoluut te willen. Dat is het huwelijk tussen het willekeurige, het doelbewuste, en het onwillekeurige, het zomaar gebeurende - ofwel tussen het actieve en het passieve principe.

Als je groei in dat licht ziet, verdwijnt heel wat angst en wanhoop en voorkom je zinloze inspanning. De inspanning die je doet, wint aan kracht en tegelijk word je geduldiger: er is nu eenmaal tijd nodig om tot heelwording te komen waar nu nog een kloof gaapt.

[1] Lezing 136 'Angst voor jezelf - een illusie' (Noot vertaler)

Ik wil er hier nog op wijzen hoe belangrijk de volgorde is van de lezingen die ik dit jaar heb gegeven. In de eerste hebben we naar het creatieve proces op zich gekeken, naar het scheppen van positieve of negatieve levensomstandigheden, die ieder menselijk wezen, opzettelijk of onopzettelijk, met zich meeneemt door zijn hele bestaan - door wat hij gelooft, denkt, wil, voelt, nastreeft.[1] Dat leven en bestaan onvermijdelijk scheppen betekent, heb ik jullie laten zien, want de levenssubstantie wordt voortdurend gemodelleerd door iedere uiting van het bewuste wezen van een individu. Om even terug te komen op déze lezing (van groei en heelwording): vanzelfsprekend creëert degene, die zich eraan waagt splitsingen te helen, een heel ander leven dan degene die zich tevreden stelt met enge beperkingen.

In de tweede lezing heb ik besproken hoe bepalend de negativiteit in de mens is en hoeveel ellende ze creëert, mislukkingen, ontevredenheid - en hoe moeilijk het toch lijkt om die negativiteit los te laten, omdat het scheppingsproces je biologeert, in z'n greep houdt.[2] Vanuit deze lezing bekeken, draait het scheppen van negativiteit en van een eng, beperkt leven voortdurend om zichzelf en creëert negativiteit eerder gespletenheid dan eenheid, eerder pijn dan plezier. Waar het gaat om spontane heling en het groeiproces, hangt het van het individu zelf af hoe ver zijn innerlijke verbintenis gaat en zijn innerlijke beslissing om een ruimer leven, een geheeld leven vol geluk en plezier te creëren, of een verkrampt leven, in gespletenheid en pijn. Wat betreft de derde lezing (over plezier en het belang ervan bij het scheppen): wanneer je de inhoud van deze lezing bekijkt, wordt het duidelijk dat plezier alleen maar mogelijk is in een staat van heelheid, van uitbreiding, van voortdurende groei. Door dwars door de zelf opgetrokken, beperkende omheiningen te gaan, maak je een steeds groter deel van het universum tot het jouwe.

Daarmee vervul je je bestemming. In werkelijkheid zijn de willekeurige en de onwillekeurige functies niet te scheiden. Zij zijn net zo veel of net zo weinig met elkaar verbonden als je intelligentie, je individuele bewustzijn verbonden is met de universele intelligentie. Het hangt af van de mate waarin jij je bewust bent van de universele waarheid. Ze staan alleen maar los van elkaar waar jij in je bewustzijn nog niet geheeld bent. Maar in werkelijkheid is het één en hetzelfde.

[1] lezing 175 'Bewustzijn' zie ook Boek I 'Werken aan jezelf of juist niet'
[2] lezing 176 'Het overwinnen van negativiteit' (Noot vertaler)

Eén en hetzelfde bewustzijn, één en dezelfde kracht, intelligentie, creativiteit, één en hetzelfde stromende weten. Dat is de realiteit. Maar voor jullie, in je huidige staat van bewustzijn en in je beperkte menselijke vorm, lijken het twee totaal verschillende zaken en twee totaal verschillende breinen: het innerlijke en het uiterlijke, het bewuste en het onbewuste, het direct beschikbare en het indirect gebeurende.

Deze woorden bieden alleen maar een schema, van waaruit je kunt werken. Van daaruit kun je proberen meer verdeeldheid tot spontane heling te laten komen. En een voorlopige heelheid kan een nog dieper liggende, subtielere gespletenheid aan het licht brengen, waar je dan weer aan kunt werken om tot een ruimere, diepere en volledigere heelheid te komen. En zo steeds maar verder, opdat je leven zich verruimt en je steeds meer meester wordt op gebieden waar je nu nog zwak, hulpeloos en afhankelijk bent - opdat je leven steeds meer zegeningen zal kennen waar je nu nog in pijn verkeert - opdat je steeds meer in waarheid mag komen waar je nu nog dwaalt. Misverstanden, pijn en lijden, hulpeloosheid, stagnatie en gespletenheid aan de ene kant; plezier, groei, heling en uitbreiding aan de andere kant. Steeds weer moet je kiezen. Verbind je steeds weer met je keuze voor wat waarheid is, voor wat liefde is, voor wat groei is.

Wees de God die je ook werkelijk bent.”

.

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1969
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel 'The Universal Functioning Principle of Growth Dynamics'
Vertaling door Ernst Winkler in 1993.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009

178/16